

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Tämä on rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Putkiranta, A. (2020). Resilienssiä johtamiseen ja työntekoon. *Stoori*, 1. 50-51.

Resilienssiä johtamiseen ja työntekoon

Metropolia Ammattikorkeakoulu on mukana viiden muun toimijan kanssa hankkeessa, jossa tutkimme robotiikan mahdollisuuksia ja vaikutuksia PK-sektorin yrityksiin. Hankkeen nimi on **ROBOREEL - robotiikalla resilienssiä ja elinvoimaa** (<https://6aika.fi/uusi-roboreel-hanke-lisaa-yritysten-osaamista-robotiikassa/>).

Roboreel-hankkeessa törmäämme moniin erilaisiin tilanteisiin – niin positiivisiin kuin negatiivisiinkin, mikä on hankkeen tarkoituskin. Kokeilla ja testata ja saada ajatuksia mikä toimii ja mikä ei, sekä mitä kannattaa testata tai mikä voisi tapahtua – skenaarioita tulevasta ja ymmärrystä nykyisyydestä.

—
QR-koodi hankkeen sivustolle

Teemme hanketta toisaalta bottom-up-periaatteella eli tutkimme, kuinka robotiikkaa voi käyttää toiminnassa ja mitkä sen vaikutukset voisivat olla. Menemme jopa hoitokoteihin, jonne viemme Paro-robotin vanhuksille. Tavoitteena on tutkia, voiko Paro-robotti auttaa hoitajien hektisessä arjessa. Hinta vaan on tällä hetkellä ehkä liian kallis, sekä uusi hoitajamitoituslaki ei suosi automaatiota.

Olemme siis aivan tehtaan (hoitokodin) lattialla kokeilemassa robotteja uudella tavalla. Toisaalta teemme top-down-periaatteella valmennuksia, joissa tutkimme, mikä on yritysten valmius ja kyky ymmärtää robotiikan mukanaan tuomat tilaus-toimitusketjun ja muun ympäristön muutokset. Haluamme saada näkemyksen, onko yritysjohto valmistautunut asiaan ja herätämme keskustelua ja ajatuksia. Kuten silloin, kun Internet tuli taloon. Joillekin toimialoille se oli radikaali murros, kuten matkatoimistoille. Niiltä vietiin toiminnan ydinperuste eli matkojen myynti, joka siirtyi verkkoon. Samalla toiminnan ydinsaaminen tai ydintietokin katosi, siis tietämys kohteista ja lennoista. Koko liiketoiminnan logiikka muut-

tui lähes yhdessä yössä. Matkojen ostajista tuli hetkessä laadukkaita ja tiettäviä matkatoimistovirkailijoita. Useat matkatoimistot eivät kyenneet reagoimaan muutokseen ja menivät konkurssiin. Muutamat muuttivat toimintaansa sekä liiketoiminta-ajatustaan ja selvisivät.

Valmennustilaisuuksissa käymme asioita läpi normaaleilla liiketoiminnan suunnittelun tai konsultoinnin työkaluilla kuten PESTEL-analyyseillä, Porterin viiden voiman mallilla sekä teollisuuden muutoskaaviolla.

Työelämätaidot

Useissa valmennustilaisuuksissa on tullut esille kysymys työvoiman saatavuudesta sekä osaamisesta. Tämä on monilla paikkakunnilla suuri huoli. Tähän toisaalta robotiikka antaa selkeän vastauksen, mutta tuo myös haasteen.

Suomessa on paljon puhuttu nuorten työelämätaidoista – etenkin siinä yhteydessä, että ne olisivat hukassa. Kysymyksiä tai ajatuksia tulee esille kuten esim. 'Pitääkö tulla töihin joka päivä?' tai 'Pitääkö todella tulla töihin silloin kun sovittu?'

Normaalit työtaidotkin voivat olla hukassa. Puhelimeen vastaaminen voi olla haasteellista. Eräsikin yrittäjä kertoi julkisuudessa ottavansa kesätöihin sen, joka osaa sanoa päivää. Samanlaisia asioita on tullut esiin hankkeessamme. Työntekijälle on ollut yllätys, että hän ei saakaan katsoa Netflixiä työaikana – samalla, kun valvoo kalliita koneita ja prosesseja!

Motivoinnin muutos

Hankkeessamme on tullut myös esille, että johtamisen tulee muuttua. Uutta sukupolvea – milleniaaleja – tulee myös ohjata ja johtaa eri lailla. Se mikä sopi ja sopii reilusti viime vuosituhanella syntyneille, eli nyt eläkkeelle pääsyä (n. 5-20 vuoden päästä) odottaville ei ole milleniaalien makuun. He arvostavat erilaista vapautta, erilaisia toimintatapoja ja joustavuutta. Ja työllä tulee olla merkitys. Tämä ei tietenkään päde kaikkiin. Mutta uutta tarvitaan työmaalla. Saako automaatiosevelluksesta tai sen kehittelystä seksikkään tai koukuttavan?

Töissä tulisi olla vapausasteita. Joustavuutta. Tehdä kun on aikaa ja missä vain. Aika ja paikka vapaasti. Jos haluaa, voisi mennä vaikka 'Fugeen' pariaksi viikoksi vääntämään koodia tai suunnittelemaan. Tätä halutaan. Ja halutaan vähentää työmatkoja, jotka kuormittavat ympäristöä. Auttaa se tai ei itse ympäristöä, mutta yrittäminen on tärkeätä. Tämä kaikki vaatii meiltä 'edellisvuosituhannen reliikeiltä' uusiutumiskykyä. Kykyä antaa tavoitteita ja mitata oikeudenmukaisesti. Ymmärtää myös oma tehtävämme. Ja kuinka sen lopputuloksiin vaikutetaan. Jos sitä ei ymmärrä, niin etätöykin menee vaikeaksi.

Toisaalta nyt meneillään oleva koronaviruspandemia tuo nämä muutokset pakotettuna eteemme erittäin nopeasti. ●

Antero Putkiranta

antero.putkiranta@metropolia.fi

Kirjavinkki - Lähetä oma vinkkisi: stoori@sto-ry.com - **Kirjavinkki**

Kirja:	This is service design thinking. Basics – tools – cases
Kirjailija:	Marc Stickdorn & Jakob Schneider (2012)
Miten luin / kuuntelin:	Perinteinen kirja
Kirjan pituus:	376 sivua
Kuvaus:	Hyvä johdanto palvelumuotoiluun ja design thinkingiin – hyvin muotoillussa (!) kirjassa pohditaan monipuolisesti lähtökohtia, tulokulmia, työkaluja ja esitetään esimerkkejä. Kirja on saanut sittemmin jatkoa (Service Design Doing ja Service Design Methods), joihin ajattelin tutustua. Hyvä ensimmäinen tutustuminen teemaan.
Kuka luki:	Marja Blomqvist